

ELFOGADOTT SZÖVEGEK

P8_TA(2018)0518

EU–Ukrajna társulási megállapodás

Az Európai Parlament 2018. december 12-i állásfoglalása az EU és Ukrajna közötti társulási megállapodás végrehajtásáról (2017/2283(INI))

Az Európai Parlament,

- tekintettel az Európai Unióról szóló szerződés (EUSZ) 8. cikkére és V. címére, különösen 21., 22., 36. és 37. cikkére, valamint az Európai Unió működéséről szóló szerződés ötödik részére,
- tekintettel az egyrészlről az Európai Unió és tagállamai, másrészlről Ukrajna közötti társulási megállapodásra, valamint a kapcsolódó társulási menetrendre,
- tekintettel az Európai Bizottság és az Európai Külügyi Szolgálat (EKSZ) Association Implementation Report on Ukraine (Az Ukrajnával kötött társulási megállapodás végrehajtásáról szóló jelentés) című, 2017. november 14-i közös szolgálati munkadokumentumára (SWD(2017)0376),
- tekintettel a Külügyi Bizottság 2018. április 4-étől 6-áig tartó ukrajnai küldetésének kimenetelére,
- tekintettel a Külügyi Bizottság megbízásából készített szakértői tanulmányokra, ideértve a 2017. október 26-án kiadott, A választási reformok a keleti szomszédság három társult országában – Ukrajnában, Grúziában és Moldovában, és a reformok politikai fejleményekre gyakorolt hatásai ezekben az országokban (The electoral reforms in three association countries of the Eastern Neighbourhood – Ukraine, Georgia and Moldova and their impact on political developments in these countries) című tanulmányt, a 2018 júniusában kiadott, A végrehajtási megállapodások Intézményi architektúrája Grúziában, Moldovában és Ukrajnában (Institutional Architecture for the Implementation Agreements in Georgia, Moldova and Ukraine) című tanulmányt, és a 2018 júliusában kiadott, Intézményi keret kialakítása a társulási megállapodások végrehajtására Grúziában, Moldovában és Ukrajnában (The Development of an Institutional Framework for the Implementation of the Association Agreements in Georgia, Moldova and Ukraine) című összehasonlító tanulmányt,
- tekintettel eljárási szabályzata 52. cikkére, valamint az Elnökök Értekezletének a saját kezdeményezésű jelentések engedélyezésével kapcsolatos eljárásról szóló, 2002. december 12-i határozata 1. cikke (1) bekezdésének e) pontjára és 3. mellékletére,

- tekintettel a Külügyi Bizottság jelentésére és a Nemzetközi Kereskedelmi Bizottság véleményére (A8-0369/2018),
- tekintettel az Európai Bizottság és az Európai Külügyi Szolgálat (EKSZ) Association Implementation Report on Ukraine (Az Ukrajnával kötött társulási megállapodás végrehajtásáról szóló jelentés) című, 2018. november 7-i közös szolgálati munkadokumentumára (SWD(2018)0462),

Általános reformkörnyezet – háború, biztonsági fenyegetések és belföldi kihívások

- A. mivel míg Ukrajna előrehaladást ért el az európai integráció felé vezető úton, és a méltóság forradalmát követő első választási periódusban jelentős eredmények születtek, további nehéz feladatokat kell még megoldani, és a lakosságnak a romló szociális körülmények, a jövő bizonytalansága, a kormány reformpolitikájával szembeni elégedetlenség, az oligarchák töretlen hatalma és az állami intézményeket átható korrupció fennmaradása miatti csalódottsága következtében visszaesett a közvélemény modernizáció és reform iránti támogatása; mivel a Ukrajna népe változatlanul határozottan támogatja az ország Unióhoz fűződő kapcsolatainak szorosabbra vonását, a lakosság nagy része ugyanakkor elégedetlen az ország általános fejlődésével;
- B. mivel jelenleg mintegy ötmillió ukrán dolgozik külföldön tartós migránsként vagy rövid távú és szezonális munkavállalóként – legnagyobb célországaik Oroszország, illetve egyre nagyobb mértékben Lengyelország –, és mivel hazautalásaik jelentős tényezőt jelentenek a gazdasági stabilitás szempontjából;
- C. mivel ebben az összefüggésben üdvözlendők az EU–Ukrajna kapcsolatok fő eredményei, mint például a vízummentes tartózkodást lehetővé tevő rendszer 2017. június 11-i és a társulási megállapodás 2017. szeptember 1-jei hatálybalépése;
- D. mivel Ukrajna különleges elismerést érdemel az energiaügy, az egészségügy, a nyugdíjak, az oktatás, a közigazgatás, a decentralizáció, a közbeszerzés, a védelem és a biztonság, valamint az ország bankszektora és makrogazdasági stabilizálása területén megvalósított reformokért; mivel ezeket a reformokat drasztikus áremelkedések, a szociális juttatások csökkentése és a szociális jóléti rendszerekhez való hozzáférés romlása kísérte; mivel további jelentős kihívások állnak az ország előtt, különösen a korrupció elleni küzdelem, a privatizáció és az igazságügyi reform területén; mivel az EU–Ukrajna társulási megállapodás részeként létrejött mélyreható és átfogó szabadkereskedelmi megállapodás (DCFTA), amely hivatalosan 2016. január 1-jétől működik, szilárd alapot kínál Ukrajna gazdasági fejlődése és modernizációja számára; mivel az elmúlt négy évben Ukrajna gazdasága nem csupán stabilizálódott, de a javulás néhány jelét is mutatta; mivel a társulási megállapodás 2014-es aláírása óta Ukrajna több Európa-barát reformot hajtott végre, mint Ukrajna függetlenségének korábbi évei alatt összesen;
- E. mivel a múlt öröksége, nevezetesen a jogbizonytalanság és az egymásnak részben ellentmondó törvények óriási száma, az oligarchikus és más hagyományos érdekek, a korrupció, a nepotizmus, a gyenge állami intézmények, valamint az egyértelmű eljárások és a társulási megállapodást végrehajtó intézmények hiánya akadályozza az intézményi reformokat Ukrajnában; mivel Ukrajna reformmenetrendjének a decentralizáció, a közigazgatási reform, a dereguláció és az oligarchamentesítés horizontális témáira kellene összpontosítania;

- F. mivel az állami intézmények adminisztratív kapacitásainak erősítése kulcsszerepet játszik a társulási megállapodás/DCFTA végrehajtásában, és a reformok hatékonyságának biztosításában;
- G. mivel javítani és fokozni kell a társulási megállapodás folyamatosan alakuló és dinamikus jellegére, valamint a kapcsolódó reformok jellegére, tartalmára és a polgárok számára jelentkező előnyeire vonatkozó kommunikációs munkát, hogy biztosítsák az Ukrajna európai pályájához szükséges lépések nyilvános elfogadottságát és a nyilvánosság ezzel kapcsolatos bizalmát;
- H. mivel az Európai Unió határozottan fenntartja Ukrajna függetlensége, szuverenitása és nemzetközileg elismert határain belüli területi integritása iránti megingathatatlan támogatását és elkötelezettségét, valamint az ország területi integritását aláásó kormányok és szereplők elleni, nemzetközileg összehangolt szankciók támogatását;
- I. mivel a Kelet-Ukrajnában zajló folytatódó orosz agresszióknak, valamint a Krími Autonóm Köztársaság és Szevasztopol városának Oroszország általi jogellenes anektálásának, valamint Donyeck és Luhanszk oblaszty néhány régiója megszállásának elítélése mellett – amelyek mindegyike sérti a nemzetközi jogot és az Oroszország által a nemzetközi szervezetekben betöltött tagsága, valamint az általa és Ukrajna által egyaránt aláírt európai megállapodások, különösen az ENSZ Alapokmánya, a Helsink-i Záróokmány és a Budapesti Memorandum, valamint az Oroszországi Föderáció és Ukrajna közötti 1997. évi barátsági, együttműködési és partnerségi megállapodás keretében tett kötelezettségvállalásait és kötelezettségeit –, el kell ismerni, hogy Ukrajna átalakító hatású kihívásokkal néz szembe a hadviseléssel és destabilizációs kísérletekkel jellemzett környezetben;
- J. mivel az Ukrajna ellen irányuló orosz agresszió miatt az EU korlátozó intézkedéseket vezetett be az Oroszországi Föderációval szemben, és rendszeresen meghosszabbította ezeket a szankciókat; mivel kívánatos volna, ha az EU szélesebb körű szerepet vállalna a konfliktus rendezésében, például egy kelet-ukrajnai és krími konfliktusért felelő uniós különmegbízott kinevezésével; ismételten szorgalmazza, hogy az EU részvételével kezdjenek nemzetközi tárgyalásokat a Krím félsziget megszállásának megszüntetéséről; mivel az Oroszország elleni szankciókat – különösen a jogellenes helyzetekből hasznot húzó személyekkel szemben – mindaddig fenn kell tartani és szélesíteni kell, amíg az Oroszországi Föderáció lehetővé nem teszi Ukrajna számára szuverenitásának és területi integritásának teljes helyreállítását;
- K. mivel 2018. november 25-én az ukrajnai haditengerészet három hajóját, amely rutinszerű utat tett meg Odessza és Mariupol között, az orosz parti őrség nemzetközi vizeken megállította, lövéseket adott le rá és lefoglalta; mivel számos ukrán tengerész megsebesült, 24-en fogságba kerültek és az oroszok e fellépése következtében 2018. november 26-án Ukrajna 10 régiójában 30 napra korlátozott hadiállapotot vezettek be; mivel elítélendő a jogellenesen anektált Krím félszigetet az orosz szárazfölddel összekötő Kercsi-szoros feletti híd Ukrajna beleegyezése nélkül és szuverenitásának és területi integritásának egyértelmű megsértésével végrehajtott megépítése; mivel helyteleníti az Oroszországi Föderáció túlzó, azóvi-tengeri intézkedéseit, amennyiben azok megsértik a nemzetközi jogot és Oroszország saját nemzetközi kötelezettségvállalásait; mivel elítélendő a kereskedelmi hajók – köztük ukrán hajók és harmadik államok, többek között különböző uniós tagállamok lobogója alatt közlekedő hajók – túlzott számban történő megállítása és ellenőrzése;

- L. mivel a Verhovna Rada elismerést érdemel bölcsességéért abban a tekintetben, hogy megtalálta a finom egyensúlyt a jobb védelem és a demokratikus normák és a jogállamiság biztosítása, valamint az alkotmányos hatalmi ágak szétválasztása között a hadiállapot bevezetéséről szóló törvény elfogadása során; mivel a hadiállapotot csak azokban az ukrán régiókban vezették be, amelyek Oroszországgal, az Azovi-tengerrel, a Fekete-tengerrel és a moldovai Dnyeszter-melléki régióval határosak; mivel az alapvető szabadságok és a polgári jogok korlátozása e régiókban csak akkor lép hatályba, amennyiben az orosz szárazföldi erők megtámadják Ukrajnát; mivel a hadiállapot 2018. december 26-án véget ér;

A reformok végrehajtására szolgáló jelenlegi intézményi keret

1. kiemeli öt olyan kulcsfontosságú területet, amelyre Ukrajnának a társulási megállapodás végrehajtási folyamatának megerősítése céljából hangsúlyt kell fektetnie: koordináció, tulajdonjog, prioritások megállapítása, monitoring és kommunikáció; ezzel összefüggésben üdvözli a nemrégiben elfogadott kormányzati kommunikációs stratégiát, valamint az Unió ukrainai küldöttségének „Együtt előre” elnevezésű kommunikációs kampányát; emlékeztet a Parlament által szorgalmazott keleti partnerség + (EaP+) politikáról szóló javaslatra a további lehetőségek kiaknázása érdekében;
2. hangsúlyozza meggyőződését, hogy a társulási megállapodás végrehajtásában és a reformtörekvésekben csak akkor érhető el érdemi előrelépés, ha előmozdítják az oligarchikus struktúrák megszüntetésének folyamatát, amelynek eredményeképpen véglegesen megbontják azt a meggyökeresedett rendszert, amelyben a gazdasági, politikai és médiahatalom egymást erősítve néhány kézben koncentrálódik, amely változatlanul nagy befolyást gyakorol a reformokra, és egyre nagyobb mértékben akadályozza azokat; bírálja, hogy az oligarchikus struktúrák felszámolását eddig elsősorban eszközként használták arra, hogy átrendezzék a piacot, és újra helyreállítsák a 2014-ben alapvetően megzavart egyensúlyt az oligarchák különböző csoportjai között; aggodalmának ad hangot a szabályozó és ellenőrző hatóságoknál továbbra is meglévő összeférhetlenségek miatt, amelyek a hatóságok közötti leplezetlen csatározásokká fokozódtak;
3. felhívja a figyelmet az európai integrációs folyamat nagyobb fokú politikai felügyelete, szinergiája és összehangolása legmagasabb politikai szinten történő megvalósításának, valamint a polgárok számára kézzelfogható előnyökkel járó reformok fokozottabb előtérbe helyezésének sürgető szükségességére;
4. üdvözli a társulási megállapodás ambiciózus hatókörének kezelésére kidolgozott jogalkotási menetrendet, és hangsúlyozza, hogy a minőségi jogalkotás, valamint a megfelelő végrehajtásra irányuló folyamatos akarát és kapacitás továbbra is elengedhetetlenek annak érdekében, hogy ez valódi eredményeket hozzon a polgárok számára;
5. hangsúlyozza, hogy a végrehajtás előrehaladása a politikai vezetés reformok megvalósítása iránti kötelezettségvállalásától, a politikai elit európai integráció iránti elkötelezettségétől és annak kiemeltként kezelésétől, továbbá a minisztériumok, a végrehajtó ügynökségek és a független szabályozó szervek kapacitásaitól függ;
6. hangsúlyozza, hogy javítani kell az ukrainai Verhovna Rada belső döntéshozatalát, hogy ésszerűsítsék és kiemelten kezeljék a társulási megállapodás végrehajtásához

kapcsolódó törvénytervezetek elfogadását; e tekintetben úgy véli, hogy erősíteni kell az Európai Integrációs Bizottság szerepét, és lehetővé kell tenni számára, hogy blokkolja azokat a jogszabályokat, amelyek ellentmondanak a társulási megállapodás keretében tett kötelezettségvállalásoknak; hangsúlyozza, hogy ezeket a reformokat a jelenlegi parlamenti ciklus vége előtt végre kell hajtani;

7. aggodalmának ad hangot a kormány Európai Integrációs Irodája és az Európai és Euroatlanti Integráció Kormányhivatala rendelkezésére álló eszközök és erőforrások – ezen belül egy ilyen hatókörű és összetettséggű megbízatás kezeléséhez szükséges hivatalos jogállás, személyzet és költségvetés – hiánya miatt; rámutat arra, hogy nem állnak rendelkezésre azok a kritériumok, amelyek alapján értékelni lehetne, hogy a hazai jogi aktusok mennyire felelnek meg az uniós jogoknak;
8. üdvözli az Ukrajna által a társulási megállapodás végrehajtásáért felelős intézményi és nyomon követési rendszer létrehozása érdekében tett erőfeszítéseket, beleértve az idevágó kormányzati cselekvési tervet is;
9. hangsúlyozza a Verhovna Rada és a legfontosabb minisztériumok kapacitásépítésére fókuszáló további technikai, szakértői és pénzügyi segítségnyújtás sürgető szükségességét; üdvözli az Európai Parlament Verhovna Radával folytatott együttműködését a kapacitásépítéssel és a Jean Monnet párbeszéd folyamatával kapcsolatban;
10. rámutat az egyes minisztériumokon belül megfigyelhető, továbbra is fennálló bezárkózó intézményi kultúrára, amely megakadályozza az európai integrációs ügyekre vonatkozó következetes álláspont kialakítását; e tekintetben fokozottabb együttműködést szorgalmaz a kormányon és a Verhovna Radán belül az uniós vonatkozású ügyekkel kapcsolatban;
11. aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy a kabinet és a parlament közötti interakciót nem szabályozza a társulási megállapodás/DCFTA végrehajtásával összefüggő egyedi mechanizmus;
12. üdvözli a társulási megállapodás/DCFTA végrehajtására vonatkozó új cselekvési terv elfogadását, valamint azokat az erőfeszítéseket, amelyek a kabinet és a parlament között az álláspontok és az együttműködés társulási megállapodás végrehajtásáról szóló menetrenden alapuló egységesítésére irányulnak; hangsúlyozza, hogy a reformok végrehajtásának hatékonysága közvetlenül a politikai döntéshozatal és jogalkotás előzetes szakaszaihoz kapcsolódik; hangsúlyozza, hogy a jogalkotás minőségét középpontba állítva fel kell gyorsítani és javítani kell a tervezett jogalkotási és szabályozási közelítés folyamatát Ukrajnában; megjegyzi, hogy a politikai döntéshozatali ciklusból hiányoznak a nyilvános konzultáció, a kutatáson alapuló döntéshozatal és a jogszabályok minőségellenőrzésének alapvető eszközei; hangsúlyozza, hogy a választási kampány nem érintheti hátrányosan a jelenleg zajló reformfolyamatot;
13. felhívja a figyelmet az Európai Parlament képviselője által az ukrán jogszabályok uniós vívmányokhoz való közelítésére irányuló belső reformról és kapacitásépítésről készített jelentésben körvonalazott ajánlásokra, amelyek többségét még törvénybe kell iktatni;
14. arra ösztönzi Ukrajnát, hogy a reformtervében az alábbi három fő prioritásra összpontosítson: i. hatékony jogi keretrendszer létrehozása a korrupció elleni küzdelem

- érdekében, az intézményekre, a pénzügyi átláthatóságra és ellenőrzésre kiterjedően; ii. decentralizációs reform; iii. az oligarchikus struktúrák felszámolása és a privatizáció;
15. hangsúlyozza, hogy EU–Ukrajna kapcsolatok végső célja nem a társulási megállapodás, és üdvözli Ukrajna európai törekvéseit; támogatja a megerősített együttműködés új formáinak kialakítását, például Ukrajna fokozatos közeledését a vámunióhoz, az energiaunióhoz és a digitális egységes piacához;
 16. rámutat arra, hogy Ukrajna az EUSZ 49. cikke értelmében európai perspektívával rendelkezik, és kérheti felvételét az Európai Unióba, amennyiben elkötelezi magát a koppenhágai kritériumok és a demokrácia elvei mellett, tiszteletben tartja az alapvető szabadságokat, az emberi és a kisebbségi jogokat, valamint biztosítja a jogállamiságot;

Politikai párbeszéd

17. üdvözli az Unió és Ukrajna között számos különböző szinten, nem utolsósorban az Európai Parlament és a Verhovna Rada között egyebek mellett az EU–Ukrajna Társulási Parlamenti Bizottság keretében egyebek mellett számos ellentmondásos kérdéstről folytatott, rendkívül intenzív párbeszédet;
18. üdvözli az Európai Parlament és a Verhovna Rada között a reformokkal foglalkozó munkacsoport létrehozásáról, az intézményi kapacitásépítés végrehajtásáról és az első intézményi reformra irányuló jogszabály elfogadásáról folyó Jean Monnet párbeszéd első eredményeit;
19. üdvözli Grúzia, Moldova és Ukrajna parlamentközi közgyűlésének létrehozását és 2018. június 8–9-én Kijevben megtartott első ülését; bátorítja e közgyűlést, hogy felügyelje a társulási megállapodások végrehajtását;
20. üdvözli az Ukrajnával létrejött vízummentes rendszer hatékony és biztonságos végrehajtását és ennek előnyeit az emberek közötti kapcsolatok szempontjából Ukrajnában és az Unióban;
21. hangsúlyozza annak fontosságát, hogy további előrelépést sikerüljön elérni a parlamenti párbeszéd kultúrájában és elmélyítsék azt, ami döntő fontosságú lépés ahhoz, hogy a Verhovna Rada hatékonyabb, átláthatóbb és eredményesebb jogalkotóvá váljon;

Jogállamiság és felelősségteljes kormányzás

22. hangsúlyozza, hogy a korrupció ellen folytatott küzdelmet a társulási megállapodás végrehajtása mellett annak érdekében is kiemelt témaként kell kezelni, valamint következetes és hiteles módon kell folytatni, hogy új beruházások jöjjenek létre, és fellendüljön az ukrán gazdaság, amely előfeltétele a munkahelyteremtésnek és a háztartások számára keletkező jövedelem megtermelésének;
23. üdvözli a korrupció és a jogellenes gazdagodás lehetőségeinek szűkítése érdekében tett összes sikeres intézkedést és lépést, például a közbeszerzések és a gázkereskedelem terén;
24. üdvözli a folyamatos és átfogó igazságügyi reformot, de sajnálatát fejezi ki Ukrajna jelenlegi igazságügyi rendszere eredménytelenségének, korruptségének és politikai függőségének mértéke miatt; hangsúlyozza annak fontosságát, hogy a bírák átvilágítási eljárását a legszigorúbb nemzetközi normákkal összhangban végezzék el, valamint egy

átlátható és rendkívül megbízható kiválasztási eljárást alakítsanak ki, amely erősíti a bírák és ügyészek feddhetetlenségét és szakmaiságát, és növeli a polgárok igazságszolgáltatási rendszerbe vetett bizalmát; szorgalmazza a független különleges korrupcióellenes bíróság átlátható és megbízható módon történő mielőbbi felállítását; üdvözli az új Legfelsőbb Bíróság létrehozását;

25. üdvözli a Nemzeti Korrupcióellenes Hivatal (NABU) által eddig végzett munkát, rámutat azonban a főügyész problematikus befolyására és a korrupcióellenes jogi keret aláásására irányuló próbálkozásokra; hangsúlyozza, hogy döntő fontosságú a NABU függetlenségének megőrzése; kiemeli a korrupcióellenes különleges ügyész függetlenségének jelentőségét és annak fontosságát, hogy ellássák a hivatalát a működéshez szükséges eszközökkel és elégséges erőforrásokkal; szorgalmazza, hogy hatékonyan vizsgálják ki a korrupcióellenes főügyésszel szembeni azon állításokat, amelyek szerint bomlasztja a NABU vizsgálatait; felszólítja az ukrán hatóságokat, hogy fokozzák a korrupció elleni eredményes nyomozás, vádemelés és a korrupció leküzdése érdekében tett erőfeszítéseiket, és mutassanak fel szilárd eredményeket e tekintetben; szorgalmazza az államügyészség átfogó reformját annak érdekében, hogy erősítsék az ügyészek kapacitását, hatékonyságát, pártatlanságát, objektivitását és a feletteseikkel szembeni függetlenségét;
26. emlékeztet arra, hogy a kormány kötelezettséget vállalt az alkotmánynak a Velencei Bizottság ajánlásaival összhangban történő további módosítására, többek között a kisebbségek jogainak tiszteletben tartása tekintetében; sürgeti az Ukrajnában élő összes kisebbség egyenlő esélyek melletti képviselőnek és jelöltként való indulásának garantálására irányuló új választási kódex, valamint a pártfinanszírozási törvény gyors elfogadását; üdvözli Ukrajna Központi Választási Bizottságának megújítását, ami létfontosságú az ukrán választási folyamat és a 2019-ben tartandó döntő fontosságú választások hitelessége szempontjából; felszólítja a kormányt, hogy a választásokra készülve vezessen be szabályozást annak megakadályozása érdekében, hogy a néhány személy kezében összpontosuló politikai, gazdasági és médiahatalom a politikai verseny torzulásához és manipulációhoz vezessen;
27. nagy fontosságú kiemelt kérdésként megismétli arra irányuló felhívását, hogy a nem kormányzati szervezetek aktivistáit mentesítsék az elektronikus bejelentési kötelezettség alól, és biztosítsák a politikai tisztségviselők és köztisztviselők nyilatkozatainak eredményes és átlátható ellenőrzését; határozottan elítéli a polgári jogi aktivisták és újságírók elleni fizikai támadások növekvő számát;
28. aggodalommal jegyzi meg, hogy a kormány eddig nem tett kellő erőfeszítéseket annak érdekében, hogy lefegyverezze a „Jobboldali Szektor” és más szélsőjobboldali csoportosulások továbbra is felfegyverzett egységeit; felszólítja a kormányt, hogy vessen véget a büntetlenség légkörének a kisebbségek és másként gondolkodók ellen, illetve a bírák megfélemlítése vagy a választások befolyásolása céljából a jobboldali radikális csoportok által elkövetett erőszakos támadások esetében, és következetesen emeljen vádat az ilyen bűncselekmények elkövetőivel szemben; elvárja a bírói és az ügyészi kar egyértelmű és önálló fellépését;
29. rámutat arra, hogy a Szvoboda Párt, a Jobboldali Szektor és számos más jobboldali radikális csoportosulás által nemrégiben elfogadott „Nemzeti Kiáltvány” egyértelműen Ukrajna uniós társulása ellen szólal fel, és egy „új geopolitikai irányvonalat” követel a Kelettel és a Nyugattal szemben; hangsúlyozza, hogy a kormány e fejleményekkel kapcsolatos tisztázatlan magatartása azzal a veszéllyel jár, hogy megterheli az érintett

uniós szomszédokhoz és az EU egészéhez fűződő kapcsolatokat, és veszélyezteti az ország politikai megosztottsága felszámolására és a Donyec-medencében kialakult konfliktus rendezésére rendelkezésre álló politikai mozgásteret;

30. kéri, hogy a jogszabályok kidolgozása és végrehajtása során fordítsanak nagyobb figyelmet a civil társadalmat érintő területekre annak biztosítása érdekében, hogy a jogszabályok ne rójanak aránytalan terhet, és ne gyakoroljanak diszkriminatív hatást a civil társadalmi szervezetekre, és ne szűkítsék a civil társadalom mozgásterét; hangsúlyozza, hogy állami finanszírozást kell az emberi jogok, a demokrácia és a jogállamiság terén dolgozó civil társadalmi szervezetek, köztük a jogvédő és érdekképviselői feladatokat ellátó szervezetek, valamint az önszerveződő kis szervezetek és a kisebbségi és marginalizált csoportok érdekében dolgozó szervezetek rendelkezésére bocsátani; véleménye szerint lehetővé kell tenni, hogy a civil társadalmi szervezetek szabadon kaphassanak finanszírozást más adományozóktól, például magánadományozóktól és nemzetközi szervezetektől, szervektől vagy ügynökségektől;
31. felszólít a decentralizációs reform folytatására, valamint a területi önkormányzatok összeolvadásának a közelgő általános és helyi választásokra tekintettel történő felgyorsítására irányuló erőfeszítések megtételére;
32. úgy véli, hogy az új önkormányzatok számára lehetővé kell tenni a pénzügyi stabilitást és a megalapozott jogállást, és a nagyobb városok számára is lehetővé kell tenni, hogy részt vegyenek az összeolvadási folyamatban; fontosnak tartja, hogy az ukrán korrupcióellenes politika kiterjedjen a régiókra és a helyi intézményekre is; sajnálatát fejezi ki a járásek és megyék közigazgatási szervei vezetőinek és helyetteseiknek köztisztviselőkként történő alkalmazására irányuló nyílt és versenyen alapuló korábbi kiválasztási folyamat, továbbá az ilyen vezetők kinevezése és felmentése tekintetében a köztársasági elnökre ruházott jogkör megszüntetése miatt, mivel ez súlyosan veszélyezteti a politikai decentralizáció és általánosságban a decentralizációs reform által már elért eredményeket;
33. rámutat arra, hogy a társulási megállapodás 13. fejezetében az ukrán kormány kötelezettséget vállalt az ILO alapvető munkaügyi normáinak hatékony alkalmazására, valamint a vonatkozó uniós jogszabályokhoz való közelítésre; figyelmeztet e kötelezettségvállalás betartására, és hangsúlyozza, hogy az ILO 87. egyezményével (3. cikk (2) bekezdés) összeegyeztethetetlen, ha arra kötelezik a munkáltatókat, hogy jelentsék az állambiztonsági szolgálatoknak a sztrájkokat vagy más kollektív fellépéseket, vagy ha a szakszervezeti vezetőket és aktivistákat az állambiztonsági szolgálat megfigyelése alá vonják; kéri a jogalap javítását, hogy a munkavállalók az elvégzett munkáért járó bérigényüket bírósági úton eredményesen érvényesíteni tudják a munkáltatóval szemben;
34. javasolja, hogy folytassák a munkaügyi ellenőrzésekről szóló törvénnyel kapcsolatban 2017-ben felfüggesztett munkát azzal a céllal, hogy jelentősen szigorítsák a munkavédelmi előírásokat, a munkaügyi ellenőrzéseket pedig függetlenítsék a vállalat kötelező engedélyétől, és ruházzák fel elégséges erőforrásokkal és erős végrehajtási hatáskörökkel; hangsúlyozza, hogy tevélegesen be kell vonni a szociális partnereket ebbe a munkába;

Az emberi jogok és alapvető szabadságok tiszteletben tartása

35. továbbra is komoly aggodalommal tölti el, hogy egyre növekszik az ideiglenesen elfoglalt területekről származó, az orosz hatóságok által letartóztatott, elítélt és bebörtönzött, jogellenesen fogvatartott ukrán polgárok száma, és követeli, hogy az Oroszországi Föderáció azonnal és feltétel nélkül bocsássa szabadon a 2018-as Szaharov-díjas Oleg Szencovot és az összes többi jogellenesen fogva tartott ukrán állampolgárt, köztük a vallási és etnikai kisebbséghez tartozó személyeket, a civil társadalmi szereplőket és az emberijog-védőket; felszólítja az ukrán hatóságokat és a nemzetközi közösséget, hogy minden rendelkezésükre álló eszközt vessenek be a személyek szabadon bocsátása érdekében;
36. emlékeztet arra, hogy a Krím félszigeten jelentősen romlott az emberi jogok helyzete, továbbá a szólásszabadság megsértése, a médiával való visszaélés és az orosz állampolgárság felvételének kikényszerítése rendszerszintű jelenséggé vált, és az emberi jogokat és alapvető szabadságokat nem garantálják a Krímben;
37. sajnálatosnak tartja az emberi jogi aktivisták és újságírók elleni brutális támadások ügyében folytatott eredményes nyomozások hiányát, amint azt a savval elkövetett támadásban 2018. november 4-én elhunyt Katerina Handzjuk korrupcióellenes aktivista meggyilkolása is mutatja; felszólítja a hatóságokat, hogy a hasonló támadások felbujtói és az elkövetőit állítsák bíróság elé, és vessenek véget az ilyen bűncselekmények büntetlenségének;
38. összehangoltabb erőfeszítéseket szorgalmaz Ukrajna emberi jogi stratégiájának végrehajtása érdekében, beleértve a roma kisebbség és más kisebbségi csoportok helyzetének javítására irányuló politikákat is;
39. sajnálja, hogy a Majdanon és Odesszában lezajlott tüntetések során bekövetkezett halálesetek és az újságírók ellen elkövetett gyilkosságok kivizsgálása lassúnak bizonyul, és nem jár kézzelfogható eredményekkel;
40. üdvözlí az eltűnt személyek jogállásáról szóló törvény elfogadását;
41. aggodalmának ad hangot az olyan újságírók ellen indított büntetőeljárások növekvő száma miatt, akik az államapparátuson belüli korrupciós eseteket tártak fel, illetve bírálták a kormány reformpolitikáját vagy kelet-ukrajnai politikáját; emlékezteti a kormányt arra, hogy kötelezettséget vállalt a nemzetközileg elismert emberi jogok, például a szólásszabadság és a véleménynyilvánítás szabadsága teljes körű tiszteletben tartására;
42. szorgalmazza a Nemzetközi Büntetőbíróság Római Statútumának ratifikálását és az összes szükséges végrehajtási intézkedés meghozatalára;
43. felszólít a nők elleni erőszakról szóló Isztambuli Egyezmény ratifikálására; e tekintetben figyelembe veszi a családon belüli erőszak megelőzéséről és leküzdéséről szóló törvény elfogadását; üdvözlí a nemek közötti egyenlőséggel kapcsolatos politikával foglalkozó kormánybiztos tisztségének létrehozását;
44. miközben egyértelműen hangsúlyozza az Oroszországi Föderáció és meghatalmazottai elsődleges felelősségét, felhívja az ukrán hatóságokat, hogy tegyenek további erőfeszítéseket a konfliktus által sújtott lakosság szenvedéseinek enyhítése érdekében, beleértve a belső menekültek és a háborús veteránok támogatását is, és könnyítsék meg

a nyugdíjához és a szociális ellátásokhoz és szolgáltatásokhoz való hozzáférést azok számára, akik a kormány ellenőrzésén kívül eső területeken élnek;

45. hangsúlyozza, hogy független médiára és médiapluralizmusra van szükség a médiamunkások és újságírók védelmének garantálása érdekében; szorgalmazza, hogy ne korlátozzák a kisebbségi nyelven elérhető médiaforrások lehetőségeit, hogy minden etnikumú polgár egyenlő hozzáférést kapjon az információkhoz;
46. szorgalmazza a roma nemzeti kisebbség ukrán társadalomba történő beilleszkedésére irányuló ukrán stratégia felülvizsgálatát, hogy az kiterjedjen a biztonság kulcsfontosságú prioritásként történő nyomon követésére, továbbá szorgalmazza a stratégia megfelelő végrehajtását valamennyi szinten; szorgalmazza olyan állami programok létrehozását, amelyek célja a gyűlölet-bűncselekmények és a megkülönböztetés egyéb formáinak megelőzése a nemzeti emberi jogi stratégia végrehajtásának részeként; elítéli a romák cigányellenességből eredő, mélyen gyökerező megbélyegzését és társadalmi kirekesztését; mélyen aggasztják a romák és az LMBTI-közösség elleni erőszak legutóbbi esetei, és felszólítja a hatóságokat, hogy haladéktalanul és eredményesen vizsgálják ki ezeket az ügyeket, a kormány pedig határozottan és nyilvánosan ítélje el ezeket a cselekményeket és az elkövetőket;
47. tudomásul veszi Ukrajna szándékát az oktatási törvénynek a Velencei Bizottság ajánlásaival összhangban történő módosítására, és szorgalmazza, hogy ezt gyorsan ültessék át konkrét intézkedésekbe; szorgalmazza a törvénynek a nemzeti kisebbségekhez tartozó személyekkel folytatott érdemi párbeszéd alapján történő teljes körű végrehajtását olyan szabályozás beépítésével, amely 2023-ig meghosszabbítja az átmeneti időszakot, és szabályozza a magániskolák mentességét;
48. aggodalmának ad hangot az egyik ukrain bíróság legutóbbi döntése miatt, amely hozzáférést engedélyezett a Szabad Európa Rádió/Szabadság Rádió egyik oknyomozó újságírójának mobiltelefon-adataihoz, és hangsúlyozza a médiaszabadság és az újságírók forrásainak védelme fontosságát, különösen a korrupció elleni küzdelemben;
49. következetes és mielőbbi erőfeszítéseket szorgalmaz olyan, politikailag és gazdaságilag független, az államtól távolságot tartó és a szabad véleménynyilvánítás mellett elkötelezett közszolgálati médiaszereplők kiépítése érdekében, amelyek ellensúlyt képeznek az oligarchák tulajdonában lévő magánmonopóliumok túlsúlyával szemben;
50. határozottan elítéli, hogy a közelmúltban török állampolgárokat raboltak el és adtak ki Törökországnak a Gülen-mozgalomhoz fűződő állítólagos kapcsolataik miatt, megsértve ezzel a jogállamiság elvét és az alapvető emberi jogokat; sürgeti az ukrán hatóságokat annak biztosítására, hogy a harmadik országokból érkező kiadatási kérelmeket átlátható módon, az európai elvekkkel és normákkal teljes összhangban lévő bírósági eljárásokat kellőképpen figyelembe véve dolgozzák fel, és hogy a helyi hatóságok valamennyi intézkedése teljes mértékben megfeleljen a jogállamiságnak, az emberi jogoknak és az alapvető szabadságoknak; hangsúlyozza, hogy a letartóztatással, fogva tartással vagy kiadatással összefüggésben alkalmazott önkényes eljárások megsértik ezeket az elveket; felhívja az ukrán hatóságokat, hogy nyújtsanak védelmet minden menedékkérőnek, és a nemzetközi egyezményeknek megfelelően vizsgálják meg kérelmeiket; sürgeti az EU-t, hogy támogassa és segítse a keleti partnerség országait, hogy ellenálljanak a Törökország által kifejtett nyomásgyakorlásnak;

51. aggodalmának ad hangot a Krím félszigeten a civil társadalom mozgásterének szűkülése, nem utolsósorban a médiaorgánumok bezárása miatt, ami aránytalan mértékben érintette a krími tatár közösséget, ezen belül a tájékoztatáshoz való jogukat, illetve a kultúrájuk és identitásuk megőrzéséhez való jogukat;
52. hangsúlyozza, hogy garantálni kell a véleménynyilvánítás és a sajtó szabadságát Ukrajnában, és aggodalmának ad hangot az újságírók és az emberijog-védők bírósági zaklatásáról és megfigyeléséről érkező beszámolók miatt;
53. aggodalmának ad hangot amiatt, hogy sok gyermek és felnőtt fertőződött meg kanyaróval Ukrajnában; üdvözli a meghozott válaszhelyettesítéseket, de hangsúlyozza, hogy még mindig sok veszélyeztetett gyermek és felnőtt van az országban; e tekintetben megismétli, hogy európai szintű erőfeszítésekre van szükség a beoltott gyermekek és felnőttek számának növelése érdekében;

Kereskedelmi és gazdasági együttműködés

54. üdvözli Ukrajna gazdasági stabilizációját és a DCFTA végrehajtásával kapcsolatban elért eredményeket; bátorítja a Bizottságot, hogy támogassa Ukrajnát a gazdasági diverzifikáció további erősítésére képes területek azonosításában, valamint ezek prioritásként történő kezelésében a DCFTA végrehajtása során;
55. üdvözli az EU és Ukrajna közötti kereskedelem volumenének növekedését és az EU-ba irányuló ukrán export diverzifikálódását; bátorítja a Bizottságot, hogy támogassa Ukrajnát a gazdasági diverzifikáció további erősítésére képes területek azonosításában, valamint ezek prioritásként történő kezelésében a DCFTA végrehajtása során; megállapítja, hogy ugyanebben az időszakban csökkent az Oroszországba irányuló kivitel;
56. hangsúlyozza a DCFTA megfelelő végrehajtása és rendelkezései betartása biztosításának fontosságát; felhívja a Bizottságot, hogy bármely rendelkezés betartásának elmulasztása esetén haladéktalanul vegye fel a kapcsolatot a szóban forgó féllel, és alkalmazza a problémák megoldása céljából rendelkezésére álló eszközöket;
57. felhívja Ukrajnát, hogy nevezzen ki hazai tanácsadó csoportot a megállapodás végrehajtásának civil társadalmi szervezetek általi megfelelő nyomon követésének biztosítása érdekében;
58. elismeri Ukrajna gazdasági növekedését és a reformok bevezetését, ugyanakkor rámutat a lakosság jelentős részének a növekvő fogyasztói árak és közműdíjak miatt egyre nagyobb aggodalmaira, és ösztönzi, hogy a gazdasági növekedés, a munkahelyteremtés és a jövedelemtermelés érdekében a reformmenetrend kapjon prioritást az ország termelési szerkezetéhez és exportlehetőségeihez szorosabban kapcsolódó területeken; mély aggodalmát fejezi ki a javak oligarchikus struktúrák keretében zajló jelenlegi újraelosztása, valamint a lakosság jelentős részének növekvő szegénysége miatt; ezért szorgalmazza, hogy fordítsanak nagyobb figyelmet az ország szociális helyzetére;
59. úgy véli, hogy Ukrajna gazdaságának konszolidálása és a sürgető szociális kihívások, például a munkanélküliség, az alulfoglalkoztatottság, a szürkegazdaság kezelése megköveteli a beruházások jelentős növelését; felhívja az ukrán hatóságokat, hogy hajtsák végre a szükséges reformokat annak érdekében, hogy új beruházásokat, különösen közvetlen külföldi befektetéseket vonzzanak az országba; ezzel

összefüggésben üdvözli a nemrégiben elfogadott befektetési reformszerződést, és felhívja a Bizottságot, hogy fokozza erőfeszítéseit a magánszektor ukrainai befektetési kockázatainak csökkentése érdekében; felkéri a tagállamokat, hogy e tekintetben egyesítsék erőiket a Bizottsággal, és üzleti közösségeiken belül népszerűsítsék Ukrajnát mint befektetési célpontot;

60. kéri a Bizottságot, hogy az eddigi eredmények alapján nyújtson be részletes értékelést az Európai Parlamentnek a társulási megállapodásról, mivel a 2007-es hatásvizsgálat a történések fényében már régen elavult; úgy véli, hogy ennek különösen a következő elemeket kell tartalmaznia:
- Ukrajna ágazatokra és régiókra lebontott kereskedelmi mérlegének részletes ismertetése;
 - áttekintés a kis- és középvállalkozások (kkv-k) fejlettségéről, és a DCFTA által a kkv-k számára biztosított, 2015-ben 200 millió euróval a keleti szomszédság kkv-inek támogatására létrehozott hitelnyújtási mechanizmus eredményeinek bemutatása;
 - a piaci részesedések bemutatása;
 - a társadalmi-gazdasági helyzet bemutatása;
 - a munkaerőpiac, a feketegazdaság és az informális foglalkoztatás helyzetének bemutatása;
 - Ukrajna makrogazdasági helyzetének aktuális elemzése, beleértve az adóbevételeket és a kiadásokat, valamint az adókijátszást és az adócsalást;
61. emlékeztet arra, hogy a társulási megállapodás keretében elérhető kereskedelmi kedvezményeket kiegészítő, Ukrajnára vonatkozó ideiglenes autonóm kereskedelmi intézkedések bevezetéséről szóló (EU) 2017/1566 európai parlamenti és tanácsi rendeletben szerepel egy olyan jogi követelmény, mely szerint a DCFTA végrehajtásáról szóló évenkénti európai bizottsági jelentésbe bele kell foglalni az autonóm kereskedelmi intézkedések, ezen belül társadalmi hatásuk részletes értékelését;
62. véleménye szerint a DCFTA értelmében az EU és Ukrajna között véghezvitt jogszabályi közelítés alapvető eszköz arra, hogy közelebb hozza egymáshoz Ukrajnát és az EU-t, és hozzájáruljon a kereskedelem elősegítéséhez, a jobb üzleti és beruházási környezethez, valamint Ukrajna fenntartható gazdasági fejlődéséhez; úgy véli, hogy a kereskedelmi liberalizáció dimenzióját körültekintően kell kezelni, hogy a költségek minimalizálása mellett maximális előnyökkel járjon az ukrán vállalkozások és társadalom számára, és ösztönzi a Bizottságot, hogy vegyen fontolóra további autonóm kereskedelmi preferenciákat és egyéb eszközöket; arra ösztönzi Ukrajnát, hogy sorolja előre a reformprogram olyan területeken történő végrehajtását, melyek szorosabban kapcsolódnak termelési struktúrájához és az EU-ba történő kiviteli lehetőségekhez, hogy minimálisra csökkenjenek az átmenet költségei és maximálisra nőjenek a potenciális előnyök; felhívja Ukrajnát, hogy sürgősen nevezzen ki hazai tanácsadó csoportot a megállapodás végrehajtásának civil társadalmi szervezetek általi nyomon követésének biztosítására; aggasztónak tartja a lakosság növekvő szegénységét;
63. úgy véli, hogy a jogszabályok uniós vívmányokhoz közelítése a DCFTA kulcsdimenziója, mivel az uniós piachoz való tényleges hozzáférés és a reform nagyban

függ a vonatkozó jogszabályok megfelelő végrehajtásától és érvényesítésétől; tudatában van annak, hogy ez milyen jelentős kihívást jelent az ukrán kormányzat, intézmények és közigazgatás számára, és ösztönzi a Bizottságot, hogy nyújtson megfelelő technikai és pénzügyi támogatást; elismerését fejezi ki az Ukrajnát támogató csoportnak, és felhívja a csoportot, hogy készítsen több jelentést a Parlament számára a nyújtott támogatás fajtájáról, nevezetesen a vívmányok átültetése és végrehajtása tekintetében;

64. úgy véli, hogy hasznos lenne az ukrán hatóságokat időről időre bevonni a vonatkozó jogszabályok kidolgozásába, hogy a folyamat inkluzívabbá váljon, és Ukrajna számára csökkenjenek az átmeneti költségek, és felhívja a Bizottságot, hogy teljes mértékben használja ki az előzetes információmegosztási mechanizmusokat;
65. üdvözli a nemzeti közlekedési stratégia kiigazítását, és szorgalmazza a tényleges végrehajtásához szükséges jogi és intézményi reformokat;
66. sajnálja, hogy az uniós állatjóléti normákhoz történő közelítés terén nem történt előrelépés, és felszólítja Ukrajnát, hogy sürgősen fogadjon el stratégiát e kötelezettségvállalás teljesítésére;
67. tudomásul veszi a preferenciák magas kihasználási arányát, és üdvözli az olyan tarifasorok folyamatos emelkedését, ahol preferenciákat használnak;
68. megállapítja, hogy a DCFTA végrehajtásának értékelése túlságosan is a kereskedelmi forgalomra és a kereskedelmet gátló akadályokra összpontosít; felszólítja a Bizottságot, hogy megfelelően kövesse nyomon és értékelje a DCFTA végrehajtását, külön figyelmet fordítva a vívmányok átültetésére és végrehajtására, valamint az ukrán társadalomra gyakorolt hatásra, és készítsen nyilvános és átfogó éves jelentést, többek között az EU által nyújtott technikai és pénzügyi támogatásról is;
69. elvárja, hogy Ukrajna választottbírókat nevezzen ki a vitarendezési rendszerbe, szerveket állítson fel és képviselőket jelöljön ki a „Kereskedelem és fenntartható fejlődés” című fejezetnek megfelelően;
70. üdvözli, hogy a Verhovna Rada 2018. március 20-án első olvasatban elfogadta az ukrán erdők megőrzéséről és a feldolgozatlan fa illegális kivitelének megelőzéséről szóló 5495. számú jogszabályt; úgy véli, hogy a fakereskedelem bármiféle liberalizálását az illegális export megelőzésére és megtiltására vonatkozó jogi keret felállításától kell függővé tenni;
71. tudomásul veszi, hogy Ukrajna a társulási megállapodás alapján kötelezettséget vállalt az illegális kereskedelem leküzdésére és megakadályozására;
72. megjegyzi, hogy a keleti partnerség eddig főleg a kétoldalú kereskedelemre és az EU és a részes felek közötti beruházásokra összpontosult; felszólítja a keleti partnerség valamennyi országa számára egységesebb megközelítés kifejlesztésére, valamint az Eurázsiai Gazdasági Unióval való megerősített együttműködésre a kereskedelmi eljárások egyszerűsítése, a vízummentesség és a műszaki szabványok vonatkozásában.

Együttműködés az energia, a biztonság és a védelem területén

73. elismerését fejezi ki Ukrajnának az energiaágazatban folytatott jó együttműködésért és nem utolsósorban az energiahatékonyság területén elért előrehaladásért; hangsúlyozza a nagyobb energiahatékonyság és a megújuló energiaforrások fejlesztésének

kulcsszerepét, többek között a gazdasági növekedés és a foglalkoztatás előmozdítása szempontjából; kiemeli a reformok folytatásának szükségességét, ideértve különösen a gáz- és villamosenergia-piacra irányuló reform befejezését az uniós energiapiacba történő teljes körű integráció érdekében, valamint a meglévő monopóliumok megszüntetését és az újak kialakulásának megelőzését, ami hosszú távú előnyökkel fog járni az ipar és a fogyasztók szempontjából; ösztönzi a Bizottságot annak biztosítására, hogy minden csővezetékprojekt megfeleljen az uniós szabályozásnak; szorgalmazza az energiaügyi együttműködés fokozását a keleti partnerségen belül a 2015. évi Párizsi Megállapodás végrehajtása érdekében; hangsúlyozza, hogy a gáz- és villamosenergia-piac szabályozása céljából egy szakpolitikai és magánérdekektől független nemzeti hatóságot kell létrehozni, amelynek kötelezettséget kell vállalnia arra, hogy az ármeghatározás és a megalapozott árképzés során szociálisan igazságos egyensúlyt teremtsen a szolgáltatók és a fogyasztók érdekei között;

74. üdvözli a környezetvédelemre, különösen a stratégiai környezeti vizsgálatokra és a környezeti hatásvizsgálatokra vonatkozó számos törvény elfogadását, és felhívja a figyelmet a végrehajtás és a nyilvánosságnak szóló, alapvető fontosságú figyelemfelhívó kampányok szükségességére; üdvözli az éghajlat-politika terén a dekarbonizációs fejlesztési stratégia elfogadása és az ENSZ Éghajlatváltozási Keretegyezményéhez való benyújtása összefüggésében elért eredményeket; ösztönzi, hogy az uniós vívmányokkal összhangban időben fogadják el az állami környezetvédelmi politikai stratégia és az új hulladékgazdálkodási és éghajlat-politikai jogszabályt;
75. emlékeztet arra, hogy a környezeti irányítás a társulási megállapodás egyik kulcsfontosságú kritériuma; kéri a hatóságokat, hogy ismételten fontolják meg a dnyeszteri vízerőmű-komplexummal kapcsolatos megállapodást és az esetleges jövőbeli terveket, hozzáadják ezeket összhangba a nemzetközi egyezményekkel és az uniós normákkal, biztosítva, hogy nyilvános konzultációra kerüljön sor minden moldovai és ukrain érintett féllel, beleértve a civil társadalmat is, és óvják meg a Dnyeszter folyó ökoszisztémáját és környezetét;
76. mély aggodalmának ad hangot Kelet-Ukrajna és a Krím félsziget ökológiai helyzetének a konfliktus miatt bekövetkező romlása miatt, különös tekintettel a vízellátással kapcsolatos problémákra, amelyeknek pusztító következményei lehetnek a régió egészére számára, és visszafordíthatatlan katasztrófához vezethetnek; sürgeti az összes érdekelt felet, hogy előzzék meg ezt a forgatókönyvet, és minden eszközzel biztosítsák a megfelelő karbantartást és vízszivattyúzást, többek között a bányákban is;
77. elismeri Ukrajnának a valódi digitális piacgazdaság kiépítésére irányuló erőfeszítéseit, többek között a nyílt adatok terén zajló fejlesztésben, a digitális televíziózásban és a virtuális hálózatoknál alkalmazott feltételes hozzáférési rendszerekhez való hozzáférés kiszélesítése, a polgároknak nyújtott elektronikus távközlési szolgáltatások számának növelése, valamint a ProZorróhoz hasonló nyilvános nyilvántartások terén elért eredményeket; kiemeli, hogy további munkára van szükség az internetet használó ukrán polgárok jogainak és szükségleteinek védelme, valamint a digitális egységes piac előírásainak maradéktalan végrehajtása érdekében;
78. üdvözli az elektronikus bizalmi szolgáltatásokról szóló törvény elfogadását, valamint az ukrain digitális gazdaság és társadalom 2018–2020 közötti időszakra szóló fejlesztési tervében meghatározott prioritásokat, amelyek fontos lépéseket jelentenek az EU digitális egységes piacába való integráció útján;

79. megismétli, hogy Ukrajnának döntő szerepe van az európai energiaellátási hálózatokban; elítéli az Északi Áramlat 2 csővezeték megépítését, mivel az politikai projekt, amely veszélyezteti az európai energiabiztonságot és az energiaellátás diverzifikálására irányuló erőfeszítéseket; szorgalmazza a projekt leállítását;
80. aggodalmának ad hangot a természeti erőforrások, például a borostyánkő, a szén, a homok és a fa illegális kitermelésére irányuló módszerek miatt, amelyeknek védelméhez és megszervezéséhez sok esetben a helyi és regionális közigazgatási és bünydöző szervek nyújtanak segítséget, és amelyek károsítják és veszélyezteti a tájat és az élőhelyeket, például az erdőket és folyókat, és megakadályozzák, hogy az ország erőforrásaival ökológiai és gazdasági szempontból fenntartható módon, a polgárok javára gazdálkodjanak;
81. sajnálja az ukrainai erdők kiirtását, ami a hagyományos ukrainai érdekeknek és az uniós vállalatok érdekeinek kedvező korrupciós cselekményekhez kapcsolódó probléma; szorgalmazza eredményes szabályozás kidolgozását és annak gyors bevezetését és végrehajtását Ukrajnában az illegális fakitermelés és a fakeskedelemhez kapcsolódó korrupció megakadályozása érdekében, valamint fenntartható erdőgazdálkodás kialakítását az ukrainai erdők és erőforrások védelme és megőrzése érdekében;
82. üdvözli az ukrainai hadsereg és a fekete-tengeri és azovi-tengeri hadiflotta modernizálása érdekében tett lépéseket, amelyek Ukrajna stabilitásának és területi integritásának erőteljes garanciái, mindazonáltal ösztönzi a védelmi ipar sürgős reformját;
83. határozottan elítéli az Oroszországi Föderáció 2018. november 25-i, Ukrajna elleni szándékos agresszív fellépését a Kercsi-szorosban; követeli, hogy azonnal és feltétel nélkül bocsássák szabadon az összes ukrán hajót és tengerészt, akik időközben háborús foglyokként kezelendők; felszólítja az EU-t és tagállamait, hogy vezessenek be célzott szankciókat, amennyiben az ukrán katonákat nem engedik szabadon és amennyiben a helyzet további katonai súlyosbodására kerül sor; hangsúlyozza, hogy nem indokolt Oroszország részéről a katonai erő ilyen alkalmazása; komoly aggodalmának ad hangot amiatt, hogy ez az eset arra irányuló kísérlet, hogy Ukrajnának az Azovi-tengerrel kapcsolatos szuverén jogait lassan elvegyék azzal a céllal, hogy az Azovi-tengert Oroszország „belső tavává” és kizárólagos katonai övezetévé változtassák, és megbénítsák Dél-Kelet-Ukrajna gazdaságát; követeli, hogy Oroszország garantálja a Kercsi-szoroson keresztül és az Azovi-tengeren való hajózás szabadságát, amelyet a nemzetközi jog biztosít; sürgeti az EBESZ-t és tagjait, hogy terjesszék ki az EBESZ különleges megfigyelő missziójának mandátumát az Azovi-tengerre; felszólítja az EU-t és tagállamait, hogy amennyiben Oroszország nem állítja helyre a Kercsi-szoroson át és az Azovi-tengeren való hajózás szabadságát, tegye hozzáférhetetlenné az uniós kikötőket az Azovi-tengerről érkező orosz hajók számára; felszólít arra, hogy minden diplomáciai eszközt vessenek be a helyzet enyhítésére, és üdvözli a Kijev és Moszkva közötti közvetítésre tett ajánlatot;
84. emlékeztet annak fontosságára, hogy különböző szinteken, többek között a biztonság és a védelem területén megerősítsék az Ukrajnával folytatott együttműködést; e tekintetben üdvözli, hogy Ukrajna érdeklődik a védelmi projektekből, köztük az állandó strukturált védelmi és biztonsági együttműködésben való további szerepvállalás iránt;
85. arra bátorítja Ukrajnát és az Uniót, hogy folytassák a bel- és igazságügy és a jogérvényesülés terén folytatott együttműködésük fejlesztését;

Intézményi rendelkezések

86. kiemeli az ukrain polgárok felé a keleti partnerség előnyeivel és céljaival kapcsolatos információkról folytatott proaktív kommunikáció fontosságát;
 87. hangsúlyozza annak fontosságát, hogy küzdjenek az orosz álhírekkel és propagandával szemben, beleértve az Ukrajnában és az Európai Unióban tartott választásokba történő előre látható beavatkozását is; szorgalmazza az Ukrajna–EU együttműködés javítását ezen a területen;
 88. szorgalmazza a reformok végrehajtásának Ukrajna és az EU oldaláról történő monitorozásának és nyomon követésének koherens és mérhető mutatók alapján történő javítását; ismételten felhívja a Bizottságot és az EKSZ-t, hogy a Parlament és a Tanács számára gyakrabban nyújtsanak be részletes írásbeli jelentést e megállapodások végrehajtásáról;
 89. felszólítja a Bizottságot, hogy megfelelően kövesse nyomon és értékelje a DCFTA végrehajtását, külön figyelmet fordítva a vívmányok átültetésére és végrehajtására, valamint az ukrán társadalomra gyakorolt hatásra, és készítsen nyilvános és átfogó éves jelentést, többek között az EU által nyújtott technikai és pénzügyi támogatásról is;
 90. úgy véli és hangsúlyozza, hogy – amennyiben az ország kötelezettséget vállal a társulási megállapodás végrehajtására és a demokrácia, a jogállamiság elve és az alapvető szabadságok tiszteletben tartása mellett – Ukrajna (és más társult országok, például Moldova és Grúzia) számára az Uniónak egyedi támogatási mechanizmusokat kell biztosítania, többek között a 2020 utáni többéves pénzügyi kereten keresztül, összhangban az Európai Parlament által támogatott „keleti partnerség +” modellel;
 91. elkötelezett a társulási megállapodás végrehajtásáról szóló éves jelentések elkészítése mellett;
- o
- o o
92. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak, a Bizottságnak és a Bizottság alelnökének/az Unió kül- és biztonságpolitikai főképviselőjének, valamint Ukrajna elnökének, kormányának és parlamentjének.